

אחרים בדומה-לו תהא הרסנית לכלכלה הלאומית. תחת זאת הופך הוא ל"כפר פוטיומקין" (**), כפר שהוא העמדת-פנים לצורך תעמולה ולורית-עפר ב-עיני פרשני-עתונות המסתפקים בביקור חטוף.

ומה באשר לאותה דינמיות, העושה את מועצת-ההפיכה הצבאית לרבת-רושם כל כך? ברור כי גילוי מרץ הוא דבר טוב — אולם לאו דוקא יהיה הוא ראוי להערצה, אם הפעלתו הפעלה-מוטעית היא (אף תורכיה נודעת בממשלתה "רבת המרץ" — ובשל כך עומדת היא כיום על סף פשיטת רגל).

דומה כי יהא זה הוגן אם נשוה את בצעונה של מועצת-ההפיכה עם המחיר שעלתה ועם טענות-ההישגים. עד כמה הצליחה לארגן "גילוי מרץ" אלה? כמה מצוי בכל זה מן הבזבוז וכמה — מן היצור-ממש?

על מנת לערוך התקפה על האנאלפאביתיות, המ-חלות והפיגור-הכללי, פתח המשטר בתכנית של הקמת "יחידות שירותים-משולבים"; לפי תכנית זו צריך להקים בשביל כל "יחידה" בית-ספר, מרפאה, בית-מלאכה ובית-עם — כל אלה בבנין אחד — בכל אחד מתוך 800 הכפרים שסומנו לכך. אולם אותן "יחידות" מעטות שהוקמו עד כה נבנו בפורנות ובזבוז. הן מתנשאות, בנויות אבן איתנה, מעל בקתות הטיט העלובות של האיכרים. החוליות שנבנו בשביל הרופא, המומחה-לחקלאות, העובד הסוציאלי והמורה הן יוצאות דופן בהידורן, מעריכים כי שלושה רבעים של הסכומים המוגבלים המתבזבזים לכך, ניתן היה להשתמש בהם באופן טוב יותר לשם אימון העובדים המקצועיים, בהם קיים במצרים מחסור כרוני ונואש.

רפורמה קרקעית היא עוד נצחון אחד שמועצת-ההפיכה-הצבאית תובעת לה את הזכות עליו. חוב-רות התעמולה של הממשלה יוצרות רושם כי מהפכה אנגרית בקנה-מידה ארצי הולכת ומתבצעת. כל אחוזות הכתר הוחרמו, ומבטיחים לך כי רק 800 דונם הושארו לכל אחד מן הבעלים הקודמים — וכי השאר הופקעו לשם חלוקה להמונים הרעבים-לקרקע.

הערכה הולמת של כמות הקרקע אשר תחולק בסופו של דבר במסגרת הרפורמה הקרקעית היא 1.6 מליון דונם. האומדן הגבוה ביותר, שניתן על ידי האופטימיים שבדוברי הממשלה, הוא 2.4 מליון דונם. אולם אפילו מספר זה, במקרה הטוב ביותר, הריהו בדוחק כעשרה אחוזים מכלל האדמה המעובדת במצ-

המתישבים. האיכרים המאושרים לובשים בגדים מותקנים-היטב שנופקו על ידי הממשלה. המבקר מבקום לומד לדעת — ומחייב זאת — כי המתישבים ונשותיהם שומעים הרצאות על פיקוח-ילודה, וכי מתנהלת מלחמה בכך שבעלים יתגרשו באופן שר-י-רותי מנשים "סחוטות" וירכשו נשים "רעננות" תחתיהן — התקפה ישירה על הקללה הראשונה של מצרים, קללת עודף האוכלוסיה.

הקוצים באליה

אולם בחינה נוקבת יותר מגלה נימה אוטוריטרית חודרת-לכל — ומספר "קוצים באליה" (*). אין מסת-פקים בכך שמעודדים מיעוט ילודה. דבר זה הוא חובה. אומרים להורים, באורח בלתי רשמי אולם בתקיפות, כי אם יולידו יותר משלושה צאצאים — יהיה פירוש הדבר סילוק. הבגדים המנופקים חינם הם מדים — צבע אחד לזכרים, צבע אחד לנקבות. הקואופרטיבים אינם מסתפקים במתן עזרה לבעל האדמה החדש; הם הופכים אותו לבלתי נחוץ. ה-יומה שמתרת לו אינה עולה על זו של רובוט. ה"קואופרטיבים" עושים בשבילו הכל, החל מהספקת זרעים וזבלים ועד לעיבוד הקרקע, איסוף היבול "שלו" ושיווקו. למעשה, נותנים לו סובסידיה בעד זה שיראה מאושר.

המחיר ההתחלי של גאולתה-משממה של אדמה חקלאית נוספת היה כפול מזה שהיה צורך לשלם אילו פשוט היו קונים במישרין את האדמה הטובה ביותר בכל מקום שהוא בחבל הדלתה הפורה (**). המפעל אינו מסוגל לכסות אפילו את הוצאות ה-פעולות השוטפות, כל עוד חייב הוא לספק "הכנסה" לאותם איכרים-באידיליה, (ההנהלה מקוה עתה — על-ידי הקמת תעשית שימור עגבניות, זיקוק סלק-סוכר ובתי-חרושת קטנים אחרים, לסחוט הכנסה נוספת מהיבולים ולהקטין את הגרעון).

בהתבוננות מטוח קרוב, חדל "חבל השחרור" להיות "מפעל מורה-דרך" מאחר שהתנספותם של

(*) במקור האנגלי — הבטוי האופיני "מספר ביצים באושות בתוככי גן-העדן". המער.
(**) כמוכן שבקורת זו — אין לה תוקף מבחינת המגמה להרחבת השטח-המעובד הכולל. המער.
(***) הבטוי שאול מן המסורת על ביקורה של יקתרינה השניה, קיסרית רוסיה, במחוזות דרום-אוקראינה שסופחו אל מלכותה. מקורבה הנסיך פוטיומקין, שהיה מושל עליהם, רצה להראות את גדולת מעשי הפיתוח שלו במחוזות אלה. כפרים למראית-עין הוקמו בימים ספורים, מחמרים זמניים — ושעה שהמלכה עברה ברחובותיהם נראו משני העברים המוני איכרים ואיכרות על ילידיהם; אשר הובאו לשם במיוחד מישור-בים מרוחקים-למדי, זמן קצר לפני עברה. המער.

ואת חוילתו כקאזינו למשחקי-הימור — בלי רשות-
כניסה למצרים).

הביקוש לכות-עבודה באחוזות שנצטמקו ירד
במהירות רבה יותר משפחת ההצע של אותם פועלים,
אשר לא קיבלו קרקע ועל כן נזקקים הם עדיין להש-
כיר עצמם. פועלים חקלאיים התלוננו בפני כי בגלל
ההתחרות המוגברת על מקומות עבודה עלה ביכולתו
של הפחה שבסביבתם להקטין את שכרם ב-50 אחוז.

*

ה"זוכה הגדול" מענין התיקונים האגרריים היא
המדינה עצמה. כיצד אחרת אפשר להסביר את
חשבון-הבנק ה"משגשג" של ה"ועד העליון לתיקונים
קרקעיים". המפקח על ביצוע התכנית? כל בעל-נחלה
חדש מסלק את התחייבותו באמצעות תשלומים שנ-
תיים לוועדה, למשך 30 שנה. (דמי-חכירה אלה
מצטרפים לכדי כפלים מערך-השוק ההתחלי של
נחלה זו). חלק מהכסף ניתן כפיצוי לבעלה הקודם של
האדמה שהופקעה; השארית מוחזקת על ידי הועד.

רשמית מוסבר כי סכומים אלה דרושים על מנת
לכסות "הוצאות מנהליות". ניתן היה לצפות כי
סכומים אלה השמורים בידי הועד, ישארו בהתמדה
מצומצמים כתוצאה מהוצאות מתמידות ובקצב מהיר;
תחת זאת, החשבון של הועד ב"בנק הלאומי" של
מצרים הולך וגדל בהתמדה.

פגם אחרון — ולטוח ארוך, יתכן כי הרציני
ביותר — הוא העובדה כי אין המשטר משתמש ב-
תיקונים האגרריים כבהזדמנות לנסות ולהתחיל, ל-
פחות, בהכשרת איכרות המסוגלת לעמוד-ברשות-
עצמה. יותר מ-160 "קואופרטיבים" פועלים כבר
עתה; לפי התכנית יהיו בסך-הכל 400 קואופרטיבים
כאלה. אפשר להצדיקם בתור עוזר חיוני לציבור-
נזקקים בור ומרושש. אולם ממש כמו האיכר דמוי-
הרובוט שב"חבל השחרור" שעל הקרקע-המופרית,
הרי גם האיכר הקרוי "עצמאי", היושב על אדמות
שחולקו-מחדש, אינו זוכה בכל הזדמנות לגלות יזמה,
או אפילו ללמוד, הודות לקואופרטיבים שידם-בכל,
מפותחת אדמתו למענו, ולא על ידיו.

רים. נמצא שכאשר תושלם התכנית כולה, לא ייעשה
אלא צעד מוגבל במלחמה נגד חלוקת-האדמה הבלתי-
נאותה — כל-כך פחות מאותה "מהפכה" עליה מכריי-
זות חברות התעמולה. אפילו כך, רק מליון דונמים
חולקו עד לסוף 1955, על אף שלוש שנים של תרועות.
שנה נוספת תמימה תדרש למועצת ההפיכה כדי לסיים
את הפקעת האחוזות — שלא לומר דבר על חלוקתן-
מחדש.

יתר על כן, מומחים לקרקעות מצביעים על כך
כי לו היו קובעים את הגודל המכסימלי של הנחלות,
אשר הושארו בידי הבעלים הקודמים, ל-400 דונם,
כי אז עשוי היה הדבר להוות שינוי של ממש במצב
עובדי-האדמה המצריים; ומבחינה מדינית היה הדבר
מעשי ממש באותה מידה כקביעת אותו הגבול הבלתי-
מסוכן של 800 דונם — גבול אשר בו נעצרה מועצת
ההפיכה, כשבבעלותו 800 דונם של אדמת חבל הנילוס
(מאדמות הפורות ביותר בעולם) — הרי כל אחד
מהפחות, אדוני-הקרקע, נגדם התריס בחסדנות כה
רבה המשטר כולו, נשאר בבחינת "פחה" כמקודם,
במצב "מבוסס" למדי.

חוץ מזה, אפילו ה"גבול" של 800 דונם הוא במידה
רבה הוגאה. אם יש לבעל הקרקע בנים, מאפשר לו
החוק להחזיק ב-1200 דונם. הותר לו למכור את
עודף הקרקע שלו באופן פרטי לפני שיופקע על-ידי
השלטונות — בהפכו לבעלים נסתר על-ידי "מכירה"
לאריסים מזי-רעב. אפשר אפילו להשיג "שחרורים"
גיכרים מחובת ה"גבול" הנ"ל על ידי הבטחה להת-
חיל במפעלים גדולי-מימדים של צמחי תעשייה או
של הפריית קרקעות.

יתר על כן, שטח האדמה שחולק פחות הוא מזה
שהחורם. ההפקעה הגדולה ביותר שבוצעה ע"י המש-
טר היתה הפקעת אחוזות הכתר. אולם רק חלק מהן
הועבר לאיכרים. השאר הפך לחוות-נסיוניות של
המדינה או לגנים בשביל תיירים. (באינצ'אס, שעל
תעלת איסמעיליה, מפעיל בעל-זכיון איטלקי את
"בית השעשועים" ובריכת השחיה של פארוק בתור
בית מלון, את ספינת הטיוול שלו — כמסעדה צפה;

עם בעלי-אחוזה צעיר בכפר מצרי

מאת נעמי מיטצ'יסון

היא התכוננה, ללא ספק, לאדם שיראה אותה ואת בני-סיביתה
כיצוריי-אנוש. לפני כן, אותו ערב, ביקרתי בביתה; בין בתו
של כפר-בנייה-הטיט, לא היה הוא בין הרעים. היו בו מיטה
ומעין-מזנון, כד-חרס למים ורצועות גייר-עתון המודבקות

המבשלת, בהתכוננה בי ובתמכה את כרסה הגדולה, לוטת-
השחור, בקצה השולחן, הנידה בעגילי-הנוהב שלה ואמרה
לאחינו של הודו-החורג — שכן, המשפחות המצריות סבוכות
הן כמו הסקוטיות שלנו: "מחבבת אני לפגוש אדם בן-תרבות".

שה ושם על הכתלים. בחדרון פנימי קטן ישיבה תוסרת מן הכפר הגדול שבמרחק של עשרה קילומטרים; היא הביאה עמה את מכונת התפירה שלה כדי לתפור לבושי-כלולות מארגי-כותנה כחול ולבן ב-שביל אתת הבנות, היא עבדה לאורה של מגורת נפט ועירה. חלון לא היה שם. בית זה היה בית טוב יחסית; המבשלת היא אשתו של מורסי, או אחת מנשותיו. מורסי זגן הוא האחרון ברשימת בעליה של המבשלת, כי עסקי-החברה בכפר דר-מים לאלה של החברה הגבוהה — גשים עוברות מיד ליד. דומה כי הדבר משיב את רצון כולם, והילדים מצויים בשפע, ומפתיע במצאת כי מראם טוב. דבר זה, אמר אחין הווד-החורג, הוא משום שהיה לפלחים בשתי השנים האחרונות מעט יותר כסף להוציא על מזון, בעיקר תודות למדיניותה החדשה של הממשלה; היא קבעה גובה קבוע לדמי החכירה שישלמו האריסים, ושמה קץ לשיטה הישנה של התחרות בין הפלחים מי יוכל את דמי החכירה הגבוהה ביותר, על-ידי כך שמכעט ירעב את משפחתו, האריסים — הפלחים — יכולים עתה במצאת להכנין אף לקראת-עתידי.

אדון-האחוזה הצעיר ואני יצאנו דרך שער בכותל-הטיט הרבוע — שער אשר בימים עברו נהגו לנעלו עם רדת הלילה — וצללנו אל תוך הבוץ העמוק והדביק של הכפר. אביסכו הוא אשר בנה את הכפר, על המסגד שבקצהו, בשביל הפלחים שלו. יתכן כי באותם ימים היה זה צעד קדימה מתנאים פרימיטיביים אפילו עוד יותר. אך עתה הכפר הוא בלתי-מתאים לחלוטין למגורי אדם. הגברים, הנשים והטף של הכפר דרים בבקתות-טיט שצורתן היא בערך צורת בית; יש בהן לעתים סתח-חלון ועיר ופתח גדול יותר אל הגג, אשר עליו מאוחסנים תירס, קני-סוכר ודלק. לעתים צרו מהיטט צורת אה, ועליו יכולים בני המשפחה לפרוש את מחצלות-השינה שלהם; לעתים הודק הטיט למעין מדף צר, ובו נקבים בשביל ידיותיהם של הכפות והסכינים המעטים שברשותם. בחוק, משמשים מבני טיט גבוהים ככדי-מאגר לאורה. החדר הגדול ביותר נועד תמיד בשביל בעלי החי — פרות ותואים, הנראים מפורטים ובריאים למדי, כיאה לנכסים כה רבי-ערך. מן גגות-הסוף תלויים כדים — אחדים בשביל בצלים וקטניות, אחרים — כבתי-שובך ליונים. ברזים שחורים מתרוצצים מתחת רגליך. אין בבית כל קישוט. מקור החום היחיד הוא מתחת-גחלים, הרכוש, אם ישנו, נישא כעדיים על צוארי הנשים וקרטוליהן. לעתים קרובות אין בבתיים כל ריהוט שהוא, אף כי ישנו בכפר זוג אופניים אחד.

מ, אדון-האחוזה הצעיר, לא תפס תחילה מהו הבסיס האנושי עליו עומדת אחוזתו, על הדונומים הירוקים זרועי האספסת-המצרית, החיטה, הכותנה והקטניות שבה. מצרים של המשכילים, בה מתוכחים על כל גושא שבעולם ומקום בו כל תרבויות המזרח והמערב יכולות להפגש — ניתקת במהירות ובדרך המוליכה אלי שואה — ממגע ממשי עם חיי הכפר, ובעצם עם כל סוג שהוא של עבודה גופנית. מ, המסכים כי אכן כך הוא המצב, מוצא עצמו עתה נוכח הבעיה של מתן

6* כעשרים וחמישה דונם. — המער.

דיוור לפלחים "שלו", אשר בראותם כי הוא מעונין בכנות דמתוך נימה אנושית בגורלם — מפקדיים את עצמם ואת קשייהם בידיו.

סבורני כי הוא חש בחילה גופנית רבה יותר משלי עקב העדרם המוחלט של מים ושל סידורי תברואה, ועקב ריחם של הבתים והאנשים. הכל נראה לי כניתן-להשוואה לחנינות של פועלים נודדים בקסוטלנד, ויודעת אני כיצד, במרוצת דור אחד של תנאים הוגנים, עשויים נערים ונערות ל"זנק" אלי התפתחות גופנית ושכלית תקינה. (אולם האחריות רכזה על כתפיו, לא על כתפי, ואריסיו הללו, היו בני ארצו הוא — לא עוד פלחים ותו לא, אלא בני אדם שהכרה להפכם בדרך זו או אחרת, לאחיו ממש).

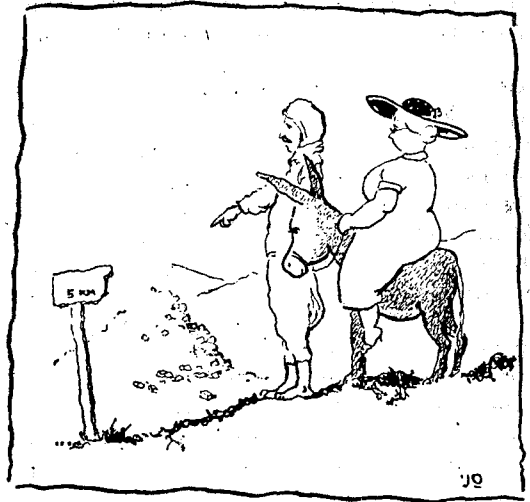
בהמשך סיורנו, סיפר לנו מורסי, בעל פני איכר נדיבים ורחבי-עצמות, חתומי טוב-לב וחרושי קמטים עמוקים, מהם בדיוק הגידולים שגידלם, כמה הוציא על כל אחד מששת האקרים שלו *) ומה יהיה ערך היבול. שישה אקרים הם הרבה; לאריסים רבים יש רק שנים או שלושה אקרים, המפורזים ברצועות צרות על פני השדות הגדולים והבלתי-גדורים. עודף-רנח כמעט שאינו קיים, אולם מאדף-גיסא תזונת האריסים ומשפחותיהם נאותה היא, אף כי אין בה גיוון רב והיא כוללת מעט מאוד בשר. ביסודה זוהי חקלאות שאין בה אלא כדי לכלכל את החקלאים, אשר עבור כך משלמים הם דמי-חכירה בסך של 24 לירות-מצריות לאקר (שהם 6 לירות מצריות לדונם) — כפלים מסכום המס שעל בעלי-הקרקע לשלם. גידול כותנה משתלם היטב, אך מותר לגדלה רק על שליש משטחה של כל אחוזה. מדיניות הממשלה היא — לגדל יותר מזון.

אחר המשכנו, מ, ואני, בסיור עם מורסי והלה ביאר כיצד פועלות המערכות הצמודות של השקאה וניקו; על כל אחת מהן לפעול כהלכה, פן תיהפך האדמה לחרבה מדי — או, לעומת זאת, לרונתי-מלחים מדי. אני הודאתי על ידי התרש-מותי שהמכוש, הנועד לכל-שימוש-שהוא, והמגל-הקטן אינם כלי-עבודה נאותים. אמנם כן, מורסי שמע על חרמשים ועל אתים, אולם כנראה לא החשיבם ביותר. כאשר ראה כי אנו מתעניינים באמת בנושא, חזר ונכנס לחלקות הגידולים, בהראותו את צמחי החיטה ואת גובה הקטניות. שאלותי הטכניות על אדמה ודשנים, ציפיות-זריעה מופחתת וחרושה להצנעת-הגידולים, לדישון הקרקע — זכו לתשובות נבונות. אחר החל אדון-האחוזה הצעיר מעלה מחשבות על אפשרות רכישת טרקטור קטן ומשאית שהאריסים יתחלקו בשימושם. אולם מורסי הניד בראשו לאות שלילה. הפלחים אינם משתפים פעולה. אמרתי כי שמעתי סיפור-מעשה זה גם בקשר לאריסים-הזעירים ולדייגים שבחבל הגבעות של סקוטלנד. יש שתי דרכים כיצד לנהוג באנשים שאינם משתפים פעולה: לצאת מהכלים ולחסלם — או להיות סבלן ולהציע להם נימוק כספי ממשי, אותו יוכלו להעריך על-ניקלה. אולם אילו היה קיים פה קואופרטיב, היה עלי לנהלו, אמר בעל-האחוזה הצעיר בעגמה, בהרהרו על עבודת-לימודיו שלו באוניברסיטה ודברבים שברצונו לכתוב אולם לעולם אינו מגיע לכך. יודע-קראו-וכתוב היחיד בכפר הוא המוכתר, נוכל זקן המצודד-לב אולם ברנש אשר אין לסמוך עליו בכל הנוגע לממונם של כפריים אחרים.

בדומה לחוות כה רבות באזור הדלתה, הרי גם אחוזה זו היא רכוש משפחתי; הבעלות עליה מחולקת בין שארי-בשר

חמור. זה היה חמורה של המבשלת — ועל כן מורגל היה לרוכבת בעלת-משקל. ואכן, מצוא מצאנו את הלבנים ליד הכפר הגדול, שנראה לי כדומה מאוד לכפר בנוי-הטיט „שלנו“, אם כי בקנה מידה גדול יותר. אפשר היה לראות בו באופן ממשי כיצד נוצרו כמה „התלים“ אשר עתה חופרים בהם הארכיאולוגים: כי מתחת לבתים הנוכחיים ודאי שנמצאים שרידי הבתים שהיו לפניהם, ש„חזרו אל עפרם“, אך מלאים הם ללא ספק בשיווי כלי-בית שנוזקו לאשפה. יתכן מאוד כי השכבה הנמוכה ביותר טרום-היסטורית היא.

מורסי אמר כי אם יובאו הלבנים לכפרו, יבנו הכפריים את בתיהם כמו ידיהם. גם אני עצמי סבורה כי אם יהיו להם ביסוד מספר נדבכים של לבנים-שרופות ומעל אלה לבני טיט עשויות כראוי — יהיו הבתים „בסדר“. אולם צריך שיטיחום, ואולי גם יצבעום-צבעוניות מבפנים; ואם אפשר יהיה להתקין סידורי-תברואה בנוסח ערבי, ולפחות ברו מים אחד בלבד — הרי יתקדם בכך הכפר, בבת-אחת, במאה שנים. תמימות; והפער שבאחות-האחים בין אדון-האחוזה הצעיר לבין אריסיו — יתחיל לקטון.

הממשלה בונה בתי-ספר כדי לבצע את מדיניותה — להקנות ידיעת-קראו-וכתוב לכל — אולם אינה עושה זאת בקצב מהיר די הצורך. מי יודע, אולי יבנו עוד בית-ספר, בשביל כפר זה ושנים-שלושה הכפרים הסמוכים אליו ביותר. קיימים גם כפרים-לדוגמה, אבל אין בהם אלא כדי נגיעה בלבד בבעית אזור הדלתה בכללותה. אילו קיים היה מאמץ ממשי להעלות את רמת-החיים של פלחי הדלתה, היינו אנו התיירים יכולים לותר על ערוגות-הפרחים והמזרקות שבקהיר ולאכסנדריה.

לו חשו המשכילים המצריים, הצעירים כי עליהם לשמור על מגע עם הקרקע ועם האיכרים, לו היו מנסים להבין את הפלחים ולעבוד עמם ולמענם — אזי היה העתיד הנשקף למצרים רווד הרבה יותר. אולם רבים ביניהם אלה שאינם אלא צאצאי איכרים מלפני דורות מעטים, והם מפנים את גבם, נרעדים, כלפי הכפר.

יתכן כי הדבר הדרוש הוא בדומה לתפיסתו של גנדי על אודות „עבודה יוצרת לחם“, היינו, איזה סוג שהוא של עבודת-כפיים פרודוקטיבית לכל איש ואיש. אולי יש צורך לשם כך בגנדי חדש שיאמר זאת, אולם אין תפיסה זו רחוקה מהמושג המוסלמי של אחות-אחים וצדק. יתכן כי אם נכונים אחדים לחשוב במושגים אלה, יצליח הדבר. על אדון-האחוזה הצעיר רובצת אחריות ענקית — אולם יש לו גם הזדמנות מופלאה.

שונים, השותפים כולם להכנסה. אולם לא כל הבעלים שואפים כל כך לשנות את פני הדברים, כאדון-אחוזה צעיר זה. שטח האחוזה הוא כ־230 אקרים (כ־950 דונם). לו היתה גדולה הרבה יותר, היה חלק ממנה מופקע על ידי הממשלה ומחולק לנחלות קטנות — כפי שנעשה בכמה אחוזות שכנות. במרכז האחוזה נמצא ה„בית הגדול“, נעים-למראה אך מוזנח, כש-רצועות טיח נקרעות מקירותיו וקני צרעות דבוקים לגגו. בבית זה, מעונו של בעל-האחוזה, יש אף מטבח ובו סירים, מחבתות וברז מים זורמים; מקום בו מכינה המבשלת תבשר לים ערבים-לחך של יונים ממולאות-אורז, בתבלה אותם בשום ברוטביד ראוי להערצה.

מצויים כאן חצר גדולה מוקפת חומת טיט, סככות-מחסנים, משאבה למי-שתייה, עצי אקליפטוס וקווארינה למתן צל, ופרדס קטן של עצי תפוז ולימון.

אחד הדברים שניתן היה לעשותו, הרי זה לבנות בתים חדשים אחדים מחוץ לחומת הכפר, בככר שאין משתמשים בה; אולם מה יאמרו על כך בני הדור הישן? ואז אמר לפתע אחין הדוד-החורג, שהוא ליברל מהטיפוס הישן והנאה — וסבל בשל כך בעבר — כי למשפחה שייכת ערימה גדולה של לבנים שרופות הנמצאת במרחק של חמישה ק"מ מהמקום. החלטנו לחקור אותה, ומצאתי עצמי מסתכנת ברכיבה על

